

Fietstunnel N322 (gem. Zaltbommel)

Aanvullend bureauonderzoek

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, maart 2021

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

ADC ArcheoProjecten
Postbus 1513
3800 BM Amersfoort
Tel 033 299 8181
Fax 033 299 8180
Email info@archeologie.nl

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie:	Gelderland
Gemeente:	Zaltbommel
Plaats:	Zaltbommel
Toponiem:	Fietstunnel N322
Kaartblad:	45A
Coördinaten:	145645; 423045 145745; 423025 145565; 422715
Projectverantwoordelijke:	██████████
Bevoegde overheid:	Gemeente Zaltbommel
Deskundige namens de bevoegde overheid:	████████████████████
ADC-projectcode:	4230076
Beheer en plaats documentatie:	ADC ArcheoProjecten

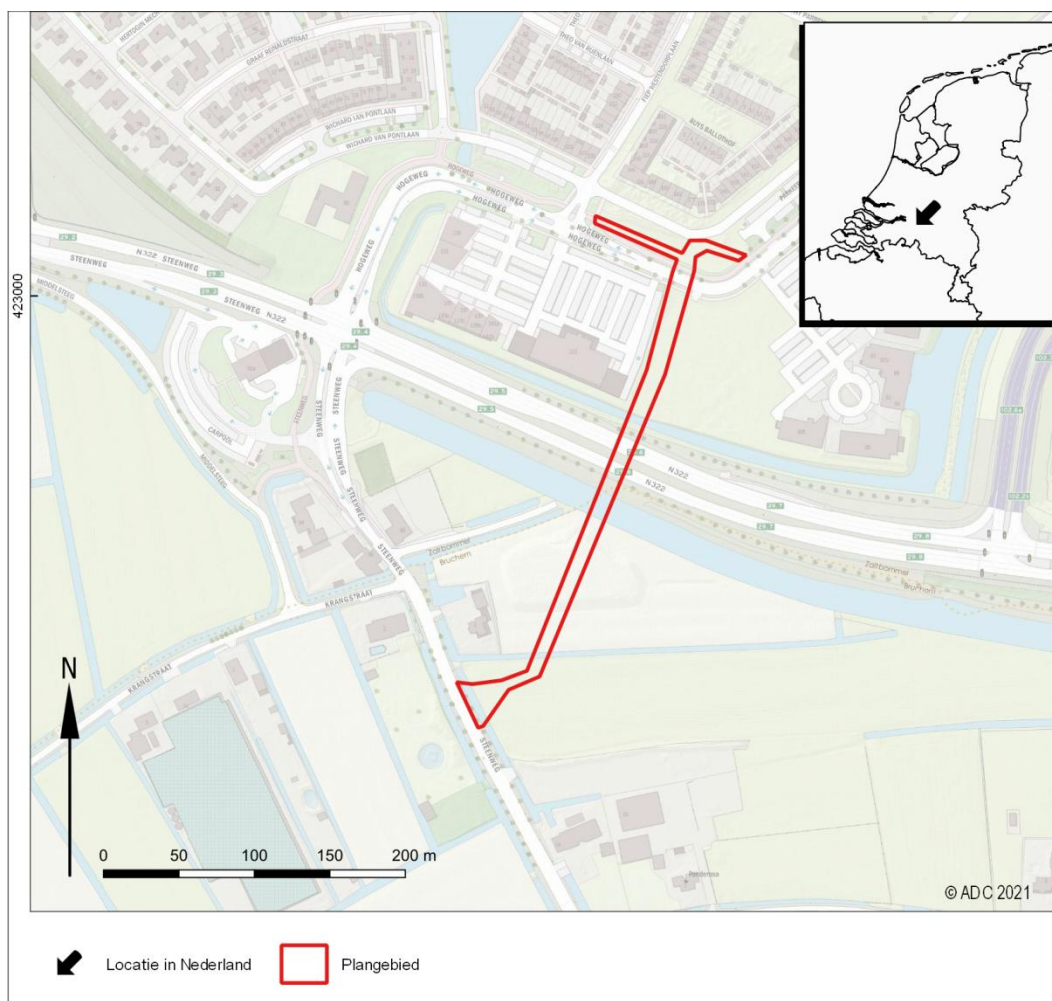
Bijlage 1: Ontwerptekening Fietstunnel N322

1 Inleiding

In opdracht van Bugel Hajema heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek uitgevoerd voor een locatie ter hoogte van de N322 in de gemeente Zaltbommel (zie afb. 1). Op deze locatie is de aanleg van een fietstunnel beoogd. Het doel was inzicht te krijgen in de vraag of bij de aanleg van de fietstunnel eventueel aanwezige archeologische resten verstoord zouden worden en of er om die reden nader archeologisch onderzoek noodzakelijk zou zijn. Dit bureauonderzoek kan worden beschouwd als aanvulling op een eerder uitgevoerd Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek, waarmee het huidige plangebied voor een groot deel overlapt.¹

Projectverantwoordelijke en uitvoerder van ADC ArcheoProjecten was [REDACTED], senior prospector.

Afb. 1 Topografische kaart met de ligging van het plangebied.

¹ Huizer, J., 2012: *Verbreiding en ontlegging N322, gemeente Zaltbommel. Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek*. ADC-rapport 3112. Amersfoort.

2 Omschrijving van de ingrepen

De N322 zal ten zuiden van Zaltbommel worden voorzien van een ongelijkvloerse kruising voor fietsers. Dit wordt gerealiseerd door het aanleggen van een fietstunnel onder de N322, die de ten noorden van de N322 gelegen Hogeweg zal verbinden met de Steenweg ten zuiden van de N322.

De tunnel zal ter plaatse van de onderdoorgang onder de N322 het laagste punt bereiken; de onderkant van de betonnen tunnelbak bevindt zich dan enkele decimeters onder NAP (bijlage 1). Ten noorden en ten zuiden van de onderdoorgang wordt het wegdek onder talud aangelegd, waarbij de hoogte van het wegdek binnen een horizontale afstand van 90 m geleidelijk overgaat van ca. 2,5 à 3 m +NAP naar ca. 0 NAP. De tunnelbak krijgt een breedte van 8,30 m. Ten zuiden van de N322 zal aan weerszijden van de fietstunnel een sloot worden aangelegd.

3 Resultaten eerder uitgevoerd onderzoek

Het in 2012 uitgevoerde bureau- en booronderzoek (Huizer 2012) betrof het onderzoek van een te verbreden en te verleggen gedeelte van de N322. Het betreffende tracédeel had een lengte van ca. 2,5 km. Het huidige plangebied, de aan te leggen fietstunnel, bevindt zich ongeveer in het midden van het in 2012 onderzochte tracé (zie afb. 2).

Hoewel er volgens de literatuur diverse meandergordels (oude rivierlopen) in de ondergrond van het in 2012 onderzochte tracé aanwezig zouden zijn, is op basis van het booronderzoek gebleken dat deze voor een belangrijk deel bestaan uit kom- op beddingafzettingen. Eventuele archeologische resten werden voornamelijk op oeverafzettingen verwacht, maar deze bleken in 2012 slechts aanwezig op relatief kleine tracégedeelten in het uiterste westen en uiterste oosten van het plangebied. Alleen voor deze twee gedeelten werd vervolgonderzoek aanbevolen (afb. 2). In het gedeelte daartussen (waar zich ook een gedeelte van het huidige plangebied t.b.v. de aan te leggen fietstunnel bevindt) werden wegens het ontbreken van aanwijzingen voor oeverafzettingen in de boringen, geen vervolgonderzoek geadviseerd.

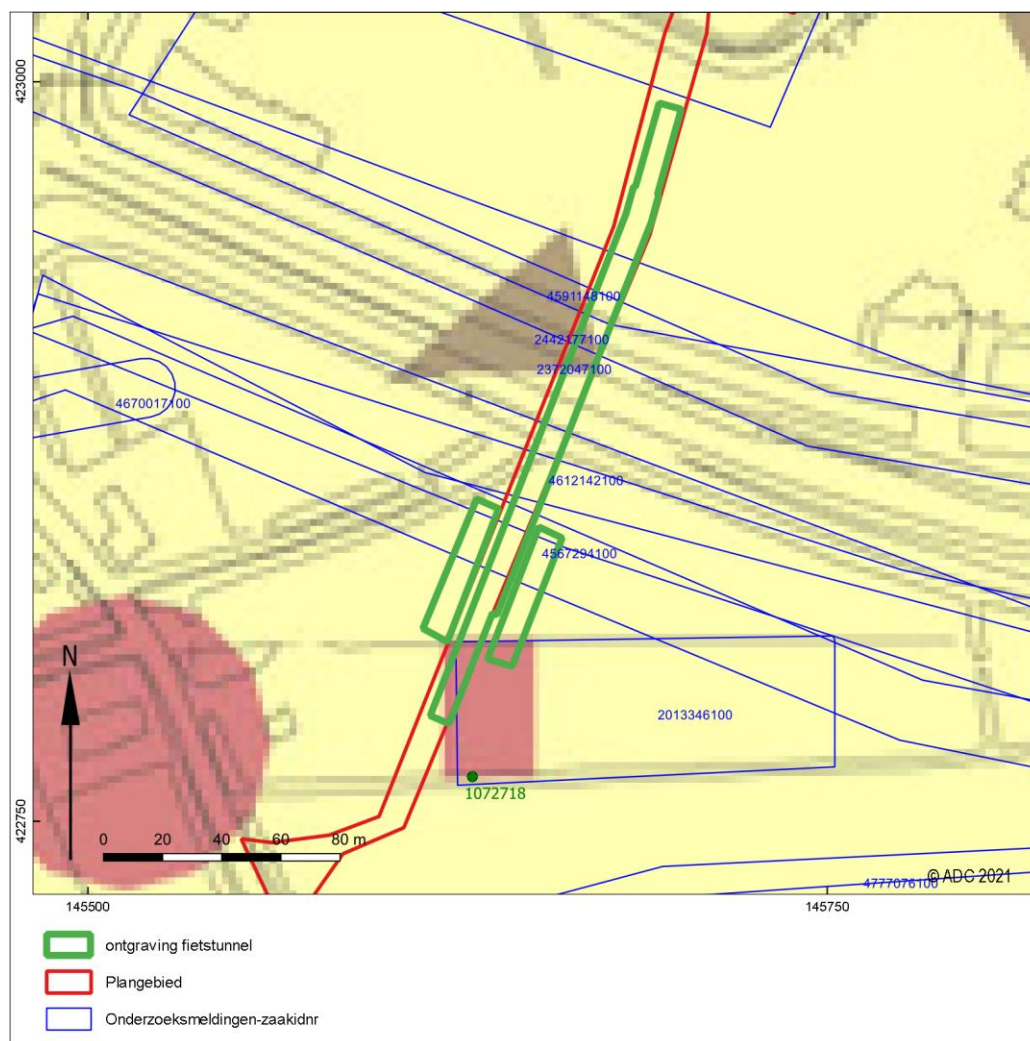

Afb. 2 Het huidige plangebied en het in 2012 onderzochte plangebied.

4 Extrapolatie naar het huidige plangebied

De aanleg van de fietstunnel zal grotendeels plaatsvinden in het in 2012 onderzochte (en vrijgegeven) gebied. Het gedeelte wat nog niet is onderzocht, maar waar bij de aanleg van de tunnel wel verstoringen worden verwacht, betreft een strook van ca. 60 x 8,3 m ten noorden van de N322 en een strook van ca. 60 x 8,3 m ten zuiden van de N322 en twee sloten van ca. 45 x 8 m. Dit levert een totale verstoring op van ca. 1730 m².

Op afb. 3 is de ligging van deze te ontgraven gedeelten weergegeven. Als ondergrond is de archeologische beleidskaart van de gemeente Zaltbommel gebruikt. Het grootste gedeelte van het te ontgraven deel bevindt zich in een zone waarvoor Waarde-archeologie 3 en 4 geldt (resp. lichtgeel en bruin): hier is archeologisch onderzoek nodig bij ingrepen dieper dan 30 resp. 150 cm –mv en met een oppervlakte groter dan 2500 m². Daarnaast is er in het zuiden van het te ontgraven gedeelte sprake van een kleine zone (donkerroze) met Waarde-archeologie 1. Hier geldt dat archeologisch onderzoek nodig is bij ingrepen dieper dan 30 cm –mv en met een oppervlakte groter dan 30 m². Het gedeelte wat in deze zone valt en wordt ontgraven, heeft een oppervlakte van ca. 200 m². Omdat bij de huidige plannen de oppervlaktevrijstellingsgrens zal worden overschreden, geldt voor dit gedeelte een onderzoeksplicht.

Afb. 3 Te ontgraven gedeelten geprojecteerd op de archeologische beleidskaart van de gemeente Zaltbommel en Archis-onderzoeksmeldingen. Donkerroze = Waarde-archeologie 1, lichtgeel = Waarde-archeologie 3, bruin = Waarde-archeologie 4.

In Archis, de landelijke database waar archeologische onderzoeken worden gemeld, wordt ter plaatse van deze zone melding gemaakt van een archeologisch booronderzoek uit 2001², waar ca. 15 m ten zuidoosten van het tunneltracé een vindplaats met onder meer vuursteenfragmenten uit de periode Neolithicum/Bronstijd zijn aangetroffen.³ De aanwezigheid van deze vindplaats is er de reden van dat op een gedeelte van het destijds onderzochte perceel een zone met Waarde-archeologie 1 wordt weergegeven.

Overigens wordt bij de beschrijving van de onderzoeksmelding in Archis opgemerkt dat de vindplaats zich tot buiten het destijds onderzochte gebied kan uitstrekken. Voor het fietstunneltracé betekent dit dat ook ten westen en ten noorden van de donkerroze zone met Waarde-archeologie 1 rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische resten.

² Onderzoeksmelding-zaakidnr. 2013346100; Boer, G.H. de, 2001: *Bouwlocatie De Tol te Kerkwijk, gemeente Zaltbommel; een inventariserend archeologisch onderzoek*. RAAP-briefrapport 2001-2544/RT.

³ Vondstmeldingsnr. 1072718.

5 Conclusies

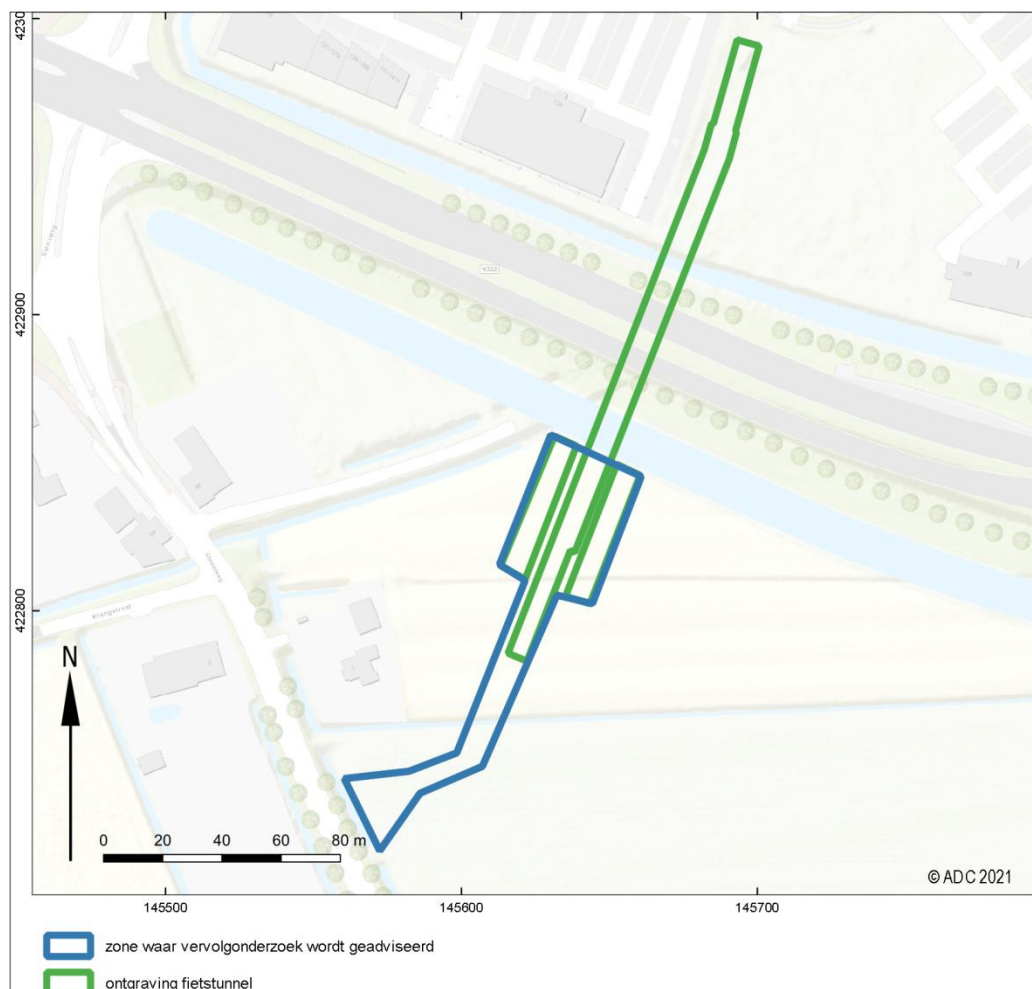
Zoals vooraf werd verwacht, bevindt een groot deel van het plangebied zich in een zone, die naar aanleiding van eerder archeologisch booronderzoek (Huizer 2012) werd vrijgegeven, omdat er destijds in het tracé van de N322 geen aanwijzingen waren voor de aanwezigheid van oeverafzettingen.

Hoewel het voor de hand lijkt te liggen om deze geologische/archeologische situatie c.q. verwachting te extrapoleren naar het huidige plangebied, bleek volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart een klein deel van het plangebied te zijn gelegen in een zone met Waarde-archeologie 1. Hier blijkt op basis van de gegevens uit Archis een vindplaats met onder meer fragmenten vuursteen uit het Neolithicum en Bronstijd aanwezig te zijn, die zich vermoedelijk tot in het plangebied uitstrekt. Aangezien deze vindplaats volgens de beschrijving in Archis is aangetroffen op oeverafzettingen, is hier blijkbaar over korte horizontale sprake van een significant verschil in bodemopbouw.

6 Aanbevelingen

In het gedeelte van het tracé dat ten zuiden van de N322 is gelegen, bestaat de kans op de aanwezigheid van een vindplaats. Bij het aanleggen van de tunnelbak en de waterpartijen bestaat een reële kans dat archeologische resten worden aangetast.

Normaal gesproken dienen dergelijke civieltechnische werkzaamheden voorafgegaan te worden door een booronderzoek, maar gezien het feit dat er voor deze zone al in detail bekend is welk type archeologische resten worden verwacht en op welk stratigrafisch niveau (De Boer 2001), stellen wij voor om in overleg met de bevoegde overheid (gemeente Zaltbommel) deze fase over te slaan en ter plaatse van de zone zoals aangegeven in afb. 4 een Inventariserend Veldonderzoek in vorm van een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) uit te (laten) voeren en de onderzoeksvragen, -methoden etc. vooraf vast te leggen in een Programma van Eisen.

Afb. 4 Advieskaart